

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Konkoly Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Megyery Tamás ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetése iránt a Veszprémi Munkaügyi Bíróságnál 2.M.405/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Veszprém Megyei Bíróság 1.Mf.20.775/2009/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2011. április 6. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Veszprém Megyei Bíróság 1.Mf.20.775/2009/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek

- tizenöt nap alatt - 12.000 (tizenkettőezer) forint és 3.000 (háromezer) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

Az alperes a V.M. u. S.V.-ben található I. és II. kategóriájú játéktermek üzemeltetője és szerencsejáték szervezője. Az ingatlan tulajdonosa a T. Kft., amelytől a felperes 2003. október 14-étől 2006. január 17-éig a II. kategóriájú teremben lévő italpultot bérelte. Az I. kategóriájú teremben kizárólag pénznyerő automaták voltak. A felperes a keresetében arra hivatkozott, hogy a 2005. január 1. és 2006. január 30. közötti időszakban az alperes üzemeltetésében lévő I. kategóriájú játékterem felügyeletét munkaszerződés nélkül, de munkaviszonyban látta el. A T. Kft. részére fizetett bérleti díj havi 100.000 forinttal történő csökkentése képezte a munkabérét. Az alperes a munkaviszonyt szóban, indokolás nélkül jogellenesen szüntette meg, ezért a felperes az Mt. 100. § alapján kérte az elmaradt munkabér, felmondási időre járó bér, és a kárártalány megfizetésére kötelezni az alperest. A Veszprémi Munkaügyi Bíróság megismételt eljárásban hozott 2.M.405/2008/21. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, kötelezte 60.000 forint perköltség megfizetésére. A munkaügyi bíróság megállapította, hogy a felperesnek a nyitvatartási idő nagy részében ténylegesen az italpultnál kellett lennie a II. kategóriájú teremben. Ettől elkülönült és önálló bejárattal rendelkezett az I. kategóriájú terem, ahol a teremfelügyelői munkakör egyidejű ellátása fizikai lehetetlenség, mert kizárt, hogy miközben a felperes a II. kategóriájú teremben kiszolgál az italpultnál, ezzel egyidejűleg a I. terem felügyelői feladatait is elvégzi úgy, hogy ezt a termet sem hagyhatja el. A peres felek a munkaszerződés kötelező tartalmi elemét képező személyi alapbérben nem állapodtak meg, enélkül a munkaviszony nem jöhetett létre. A munkaügyi bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményeként megállapította, hogy az alperes négy személyt foglalkoztatott teremfelügyelőként a I. kategóriájú játékteremben.

A jelenléti ívek szerint alkalmanként az ügyvezető is ellátta ezt a feladatot. A látogatási szabályzat sem igazolta, hogy a felperes teremfelügyelő volt az alperesnél. G.D., amennyiben adott is a I. kategóriájú terem felügyeletére megbízást a felperesnek, ennek az ügy érdemi elbírálásánál nincs jelentősége, mert a perrel érintett időszakban az alperesnek nem volt a képviselője, így az alperes nevében nem tárgyalhatott a felperessel a munkaviszony létesítése kérdésében. A perben beszerzett pénzügyi elszámolások iratai alapján sem állapítható meg, hogy a peres felek között munkaviszony állt volna fenn. A napi elszámolások (standolások) iratainak hiánya sem bizonyítja, hogy a felperes munkaviszonyban állt az alperesnél. Miután a felperes az Mt. 76. § (1)-(2), (4)-(5) bekezdésében írt feltételek fennállását, a munkaviszony létrejöttét nem tudta bizonyítani, az elsőfokú bíróság a keresetét elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró Veszprém Megyei Bíróság 1.Mf.20.775/2009/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, kötelezve a felperest 30.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére. A megyei bíróság szerint az elsőfokú bíróság az ítéletének tényállását helyesen állapította meg abban a körben, hogy a felperes és a T. Kft. között bérleti jogviszony jött létre. A bizonyítékok Pp. 206. § szerinti együttes mérlegelése alapján helyes következtetésre jutott, miszerint a felperes nem bizonyította a peres felek közötti munkaviszony létrejöttét. A munkaviszonyt igazoló lényeges elemek hiánya miatt az elsőfokú bíróság helyes jogi következtetést vont le abban a körben is, hogy a felperes által állított tények a munkajogi jogviszony létrejöttét nem bizonyítják. A másodfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes maga sem állította, hogy az alperes törvényes képviselőjére jogosult személlyel állapodott meg, és azt sem, hogy munkabért kapott. Továbbá ő maga sem tekintette az általa esetenként végzett játékterem felügyeleti munkát munkaviszonyban végzett tevékenységnek. Maga adta elő a fellebbezésében és a keresetlevelében is, hogy mindezeket utólagosan, a vele kapcsolatba került társaságok közötti családi és üzleti összefonódások megismerését követően ismerte fel. Az a tény, hogy a felperes maga sem tekintette a munkavégzését munkaviszonynak, a munkaviszony hiányára utal. A két kft. közötti családi összefonódás, üzleti kapcsolatok nem igazolják a munkajogi jogviszony létrejöttét. N.A., az I. kategóriájú játékterem teremfelügyelője atanúvallomásában csak azt igazolta, hogy a felperes esetenként, alkalmanként helyettesítette. Azt, hogy a felperes maga is fizetett a játékosoknak nyereseményeket, semmilyen bizonyíték nem támasztja alá. A megyei bíróság megítélése szerint a standolási iratokkal kapcsolatosan nem nyert minden kétséget kizáróan bizonyítást, hogy szigorú számadású bizonylatok, így azok hiánya az alperes terhére nem volt értékelhető. Az elsőfokú bíróság az indokolt és szükséges bizonyítást lefolytatta, G.T. tanú meghallgatásának elmaradása eljárási szabálysértésként nem volt értékelhető. E tanú ismeretlen helyen tartózkodott, a felperes semmilyen intézkedést nem tett

annak érdekében, hogy a tanú a bíróság által meghallgatható legyen. A bizonyítás eredménytelenségét pedig az ő terhére kellett értékelni. A felperesnek a munkaviszony létrejöttét kellett hitelt érdemlően és minden kétséget kizáróan igazolnia. A felperes ennek azonban nem tett eleget. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában helyes és okszerű következtetéssel állapította meg, hogy a munkaviszony létrejötte nem bizonyított, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helyes indokaira utalással hagyta helyben. A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezésével elsődlegesen a kereseti kérelemnek megfelelő alperesi marasztalást, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

A felülvizsgálati kérelme alapjaként visszautalt a fellebbezésében előadottakra. További hivatkozása szerint a jogviszony minősítésénél annak tartalmát kell vizsgálni, mert azt a felek akarata sem vonhatja ki a munkajogi szabályok alól. A II. kategóriájú terem felügyelői feladatainak ellátását csak munkaviszonyban lehetett végezni, ez pedig a munkaviszony létrejöttére utal. A megyei bíróság mégsem vizsgálta, hogy a peresített időszakban hány esetben látott el teremfelügyelői tevékenységet. A T. Kft. és az alperes közötti családi és üzleti összefonódásra utal, hogy G.T. mind a T. Kft.-ben, mind az alperes kft.-ben irányító és meghatározó szerepet töltött be S.A. tanúvallomása szerint is. Így a G.T.-vel történt teremfelügyelői munkakörre vonatkozó megállapodásáról mindegyik cég ügyvezetője is tudott, azt elfogadták, amelyet G.D. és V.I. polgári perben tett tanúvallomása is alátámaszt. Ezen vallomások értékelését a bíróságok elmulasztották.

Tévedett a másodfokú bíróság abban is, hogy a standolási (pénztárjelentési) iratok nem szigorú számadású bizonylatok. A Számviteli törvény, a Szerencsejátékról szóló törvény, valamint a cég számviteli szabályzata is annak minősíti. Azok be nem csatolása az alperes terhére esik, miután ezzel lenne bizonyítható, hogy a felperes ténylegesen betöltötte a teremfelügyelői munkakört. G.T. idézhető lakcíme bejelentésének elmulasztása az alperes terhére esik, miután G.D. és V.I. a felperes teremfelügyelő munkakörben történő foglalkoztatásáról nyilatkoztak, és az alperes érdekében állt ennek ellenkezője bizonyítása. A felek a munkabérben megállapodtak, hiszen a felperes 100.000 forint havi bérleti díj-csökkentésben részesült a teremfelügyelői munkája ellenértékeként. A megyei bíróság az indokolási kötelezettségének nem tett eleget, amikor nem adott magyarázatot arra, hogy a tanúvallomásokat miként értékelte, és hogy a teremfelügyelői létszámra és személyekre vonatkozó fellebbezési állításokat miért nem vette figyelembe.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati kérelem önálló jogorvoslati kérelem, ezért a törvény értelmében abban pontosan meg kell jelölni a jogszabálysértést és annak indokait. Ebből következően nem felel meg a törvénynek a korábbi beadványokra, például a fellebbezésre történő utalás [Pp. 272. § (2) bekezdés, BH.1995.99.2.]. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a felperes felülvizsgálati kérelmében előadottakat bírálhatta el, a fellebbezésben hivatkozottakat nem vonhatta a vizsgálódási körébe. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok felülmérlegelésének.[Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH.2001.197., BH.2002.29.].

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak a fenti jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot. Az eljáró bíróságok okszerűen, a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltak szerint értékelték a rendelkezésre álló adatokat, és állapították meg, hogy a felperes a Pp. 164. § (1) bekezdés szerint reá háruló bizonyítási teher ellenére nem tudta bizonyítani, hogy az alperesnél a I. kategóriájú játékterem felügyelői munkakörére munkaviszonyt létesített. A munkaviszony a munkáltatónak és a munkavállalónak a munkavégzés helyére, a munkakörre, a személyi alaphérrre vonatkozó megállapodásával jön létre. A munkaszerződés alapján a munkavállaló a munkáltató részére kifejtett tevékenység ellenértékeként a munkáltatótól részesül személyi alaphérrben. A felperes nem tudta bizonyítani, hogy az általa hivatkozott teremfelügyelői feladat ellátására vonatkozó megállapodást G.T.-vel, mint az alperes képviselőjével kötötte meg. Állítása szerint is a kifejtett tevékenysége ellenértékét nem az alperestől, hanem a vele bérleti jogviszonyban álló T. Kft-től, mint bérbeadótól kapta, és nem munkabérrként, hanem a bérleti díjba beszámított összegként. A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott G.d. és V.I. tanúvallomása is erre vonatkozott. G.T. tanúkenti meghallgatásának elmaradása, valamint a felperes által állított rendszeres teremfelügyelői munkavégzést bizonyító napi pénztárjelentések hiánya a felperes terhére esik a rá háruló bizonyítási teher folytán. A pénztárjelentések továbbá nem minősülnek az Mt. 140/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján a munkáltató által kötelezően vezetendő munkában töltött idő nyilvántartására szolgáló kimutatásnak. A felperes teremfelügyelőkénti rendszeres, munkaviszonyban történő munkavégzését a váltótársaként megnevezett N.A.-nak az eljáró bíróságok által helyesen értékelt tanúvallomása sem igazolta, aki csak alkalmankénti szívésségből történő helyettesítéséről számolt be. A becsatolt munkaszerződésekből és a tanúvallomásokból az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az alperesnél teremfelügyelőként alkalmazott munkavállalók létszámát. Ennek ellenkezője abból ugyanis nem következik, hogy egyes tanúként meghallgatott teremfelügyelőknél mások neve, személye nem volt ismert, miután a munkaviszonyok kezdete és vége egymástól eltért, és időtartama sem fedte mindig egymást. Az eljáró bíróságok

helytállón tulajdonítottak jelentőséget a felperes keresetlevelében és a fellebbezésben tett azon nyilatkozatának, miszerint a munkavégzést a jogviszony fennállta alatt maga sem tekintette munkaviszonynak. Az Mt. 75/A. § (2) bekezdés alapján a szerződés típusának értékelésénél az eset összes körülményeit, így a felek szerződéskötést megelőző tárgyalásait, a szerződés megkötésekor, illetve a munkavégzés során tett nyilatkozatait is figyelembe kell venni. Az, hogy a Szerencsejátékról szóló törvény szerint az I. kategóriájú játékteremben a teremfelügyelőket munkaviszony keretében lehet foglalkoztatni, még nem jelenti, hogy e feladat ellátására nem kerülhetett sor - jogellenesen - más jogviszony keretében. Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. Az ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés f) pontja, 3. § (3) bekezdése és a 14. §-a alapján a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2011. április 6.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül. Nné tisztviselő